

**PROGRAM PREWENCYJNY
KOMENDY STOŁECZNEJ POLICJI
"REAGUJ. POWIADOM. NIE TOLERUJ".**

Piotr IDZIKOWSKI

Policyjne programy prewencyjne – jako działania długofalowe, obejmujące swoim zasięgiem cały obszar garnizonu warszawskiego realizowane są już od kilku lat. Wdrażane programy, spowodowały nawiązanie przez jednostki Policji współpracy z szeregiem poza policyjnych instytucji, organizacji i innych podmiotów, dla których podniesienie bezpieczeństwa i minimalizacja przestępczości są celami priorytetowymi. Realizacja programów wpłynęła na trwałą zmianę wizerunku Policji, która z instytucji wykonującej między innymi działania represyjne stała się profesjonalnym partnerem do współpracy i pomocy społeczeństwu. W oparciu o analizy dotychczasowych efektów policyjnej działalności w ramach prewencji kryminalnej, analizy społecznych potrzeb i oczekiwań, a także działając zgodnie z wyznaczonymi głównymi kierunkami pracy w Wydziale Prewencji KSP opracowano założenia programu "Reaguj. Powiadom. Nie toleruj".

1. CEL STRATEGICZNY PROGRAMU

- *Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie garnizonu warszawskiego oraz wzrost społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród jego mieszkańców.*

Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego to jeden z podstawowych celów działania Policji. Z jego realizacją nierozdzielnie wiąże się wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, wobec których Policja pełni służebną rolę. Stan bezpieczeństwa mierzony właśnie poczuciem społecznego bezpieczeństwa

mieszkańców jest niezwykle istotny w realizacji programów prewencyjnych. W przypadku działań tego rodzaju społeczna ocena naszych poczynań jest podstawowym miernikiem ich powodzenia.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

REAGUJ

- *Uświadamianie społeczności lokalnej o szczególnej roli reakcji obywateli celem zmniejszenia zagrożenia wykroczeniami, przestępczością oraz patologiami społecznymi na terenie m. st. Warszawy oraz 9 powiatów ościennych, znajdujących się w rejonie działania KSP.*
- *Propagowanie wśród mieszkańców idei nie pozostawiania obojętnym na łamanie prawa, zwracania uwagi na popełniane wykroczenia i przestępstwa.*

POWIADOM

- *Aktywizacja społeczności lokalnych oraz wszystkich obywateli do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa we własnym otoczeniu poprzez zachęcanie do przekazywania informacji służbom odpowiedzialnym o zaobserwowanych wykroczeniach, przestępstwach, patologiach społecznych.*

NIE TOLERUJ

- *Podniesienie świadomości społeczeństwa o istniejących zagrożeniach i wiedzy nt. skutecznych możliwości przeciwdziałania im, edukacja społeczności lokalnej w zakresie czynów naruszających przepisy prawa polskiego (w tym m. innymi Kodeksu Wykroczeń, Ruchu Drogowego).*
- *Nawiązanie współpracy z podmiotami realizującymi zadania w omawianym zakresie oraz zainteresowanych tą tematyką w ramach działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego na szczeblu lokalnym.*
- *Identyfikowanie potrzeb społeczności lokalnych i zgodnie z nimi dążenie do kształtowania porządku publicznego.*
- *Dążenie do przekonania obywateli, że ich brak tolerancji na działania niezgodne z literą prawa spowoduje wzrost poczucia bezpieczeństwa społecznego oraz ładu i porządku publicznego.*

3. STREFY DZIAŁAŃ

- *Bezpieczeństwo w miejscach publicznych.*
- *Bezpieczeństwo w środkach komunikacji miejskiej.*
- *Bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania (np. osiedle).*
- *Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.*
- *Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w szkołach i na przylegającym im terenie.*

4. ADRESACI PROGRAMU

- mieszkańcy osiedli, rady osiedli, zarządy wspólnot mieszkaniowych,
- uczniowie i kadra pedagogiczna lokalnych szkół,

- lokalne organizacje kupieckie, właściciele i sprzedawcy punktów handlowych, banków, itp.
- organizacje społeczne,
- wybrane grupy zawodowe (taksówkarze, listonosze, kierowcy MZA),
- kierowcy,

5. STRATEGIE PROFILAKTYCZNE

Opracowując program przyjęto, że najbardziej przydatnymi do realizacji założonych celów będą strategie:

- edukacyjna (dostarczanie informacji o uprawnieniach Policji, procedurach prawnych, możliwości podejmowania działań przez społeczeństwo, uwzględniając różne moduły informacyjne dostosowane do rodzaju adresata);
- informacyjna (współpraca z mediami mająca na celu rozpowszechnienie wśród społeczności lokalnej realizowanego programu);

6. STRATEGIE INTERWENCYJNE

- podejmowanie konkretnych działań wobec osób popełniających czyny będące wykroczeniami, przestępstwami, będącymi przejawami świadczącymi o demoralizacji i patologii społecznej, świadczącymi o niedostosowaniu społecznym;
- natychmiastowe reagowanie służb na wszelkie naruszenia prawa;
- skrócenie czasu oczekiwania na interwencję;
- zapewnienie osobom zgłaszającym naruszenie prawa całkowitej anonimowości;
- niezwłoczne kierowanie spraw do Sądów mające na celu zapewnienie nieuchronności i szybkiego wykonania kary;

7. ZADANIA PROGRAMU

Zadania związane z realizacją Programu prowadzone będą równolegle w płaszczyznach odpowiadających poszczególnym strefom działania.

Bezpieczeństwo w miejscach publicznych – „Miasto”

- poprawa bezpieczeństwa w lokalach użyteczności publicznej;
- zapewnienie wzrostu poczucia bezpieczeństwa wśród osób korzystających ze środków komunikacji miejskiej i zmniejszenie tam zagrożenia czynami zabronionymi;
- poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w drodze do placówek oświatowych;
- aktywizacja władz lokalnych oraz właścicieli obiektów stanowiących miejsca publiczne (kina, kluby rozrywki, supermarkety, banki itp.) do podjęcia działań na rzecz bezpieczeństwa osób tam przebywających (monitoring, itp.) oraz współdziałania na rzecz bezpieczeństwa tych osób z właściwymi miejscowo jednostkami Policji (szkolenia, spotkania instruktazowe itp.);

- współpraca ze środkami masowego przekazu na rzecz rozpropagowania treści związanych z realizacją zadań w omawianej sferze oraz kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa;
- współpraca z przedstawicielami Dzielnicowych Delegatur Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Strażą Miejską w zakresie wymiany informacji o miejscach szczególnie zagrożonych;
- podejmowanie natychmiastowych interwencji i reakcji w ramach realizacji działań pod nazwą „Bez Tolerancji”;

Bezpieczeństwo w środkach komunikacji miejskiej – „Komunikacja”

- ograniczenie przestępczości pospolitej w komunikacji publicznej poprzez zatrzymywanie sprawców na gorącym uczynku;
- zdecydowane reagowanie na przypadki naruszenia prawa;
- poprawa ładu i porządku na przystankach komunikacji miejskiej;
- współpraca z kierowcami MZA, motorniczymi Tramwajów Warszawskich w ujawnianiu sprawców wykroczeń i przestępstw dokonywanych w środkach transportu publicznego;

Bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania – „Bezpieczne osiedle”

- popularyzacja i inspirowanie fizycznej i technicznej ochrony mienia poprzez znakowanie przedmiotów wartościowych,
- upowszechnienie technik zabezpieczeń,
- uświadomienie potrzeby i konieczności podjęcia współpracy z firmami ubezpieczeniowymi na rzecz prawidłowo prowadzonej polityki ubezpieczeniowej,
- podniesienie aktywności lokalnego społeczeństwa w podejmowaniu bezpośrednich działań w celu wspólnej ochrony własnego mienia i zapewniania bezpieczeństwa i porządku w okolicy własnego miejsca zamieszkania;
- uaktywnienie służb patrolowych i dzielnicowych w zakresie podejmowania działań na rzecz zmniejszenia ilości przestępstw i wykroczeń na terenie osiedli mieszkaniowych (w szczególności czynów zabronionych uznanych za najbardziej zagrożone w świetle społecznych ocen i policyjnych statystyk);
- podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców, władz lokalnych w zakresie rozpoznawania i unikania zagrożeń oraz istniejących możliwości własnego im przeciwdziałania;
- inicjowanie i aktywizowanie instytucji poza policyjnych na rzecz bezpieczeństwa na terenie osiedli;
- dostarczanie informacji o sposobach i metodach zapobiegania wykroczeniom i przestępstwom na gruncie lokalnym oraz budowanie zaufania w ramach danej społeczności;

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym – „Bez tolerancji”, „Zapnij pasy”

- reagowanie na popełniane przez kierujących i pieszych wykroczenia, bez względu na ich rangę;
- współpraca z Inspekcją Ruchu Drogowego na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drodze,

- edukacja w zakresie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym prowadzona wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- zminimalizowanie zdarzeń wynikających ze złego stanu technicznego pojazdów poprzez systematyczne ich kontrole;
- zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych;
- propagowanie problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego na łamach wydawnictw i strony internetowej, a szczególnie na łamach lokalnych mediów - prasy, rozgłośni radiowych i telewizji w dziedzinie popularyzacji bezpiecznej i kulturalnej jazdy, poprzez scalone informacje na temat zagrożeń oraz sankcjach przewidzianych za łamanie norm prawnych;

Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych – „Bezpieczna Szkoła”

- kształtowanie wśród dzieci i młodzieży szkolnej właściwych postaw wobec własnego bezpieczeństwa;
- wzrost poziomu wiedzy nauczycieli, rodziców i uczniów nt. istniejących zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi poprzez organizowanie szkoleń, seminariów;
- aktywizacja współpracy ze Strażą Miejską, wymiana informacji o niepokojących zjawiskach mających wpływ na zagwarantowanie bezpieczeństwa w szkołach i na przyległych im terenach;
- wypracowanie wspólnych procedur, form i metod postępowania dla nauczycieli i pedagogów w ramach przeciwdziałania zagrożeniom i reagowania na przejawy demoralizacji nieletnich oraz naruszenia prawa ;
- bieżąca współpraca pomiędzy dyrekcją i pracownikami placówek oświatowych i właściwymi miejscowo policjantami zajmującymi się problematyką nieletnich;
- ograniczenie rozmiarów zjawisk patologicznych i przestępstw w placówkach oświatowych oraz rozmiarów przestępczości i demoralizacji nieletnich;

8. REALIZATORZY PROGRAMU I ICH ZADANIA

1. Zespół ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii Wydziału Prewencji KSP

- nadzoruje przebieg programu na terenie m. st. Warszawy i 9 przylegających powiatów poprzez monitorowanie osiągniętych efektów przez policjantów z jednostek organizacyjnych KSP;

2. Specjaliści ds. prewencji kryminalnej Komend Rejonowych i Powiatowych Policji

- w oparciu o uzyskane informacje od obywateli opracowują kierunki działań prewencyjnych likwidujących dane zagrożenie na podległym terenie;
- koordynują działania na terenie podległym jednostce organizacyjnej Policji;
- prowadzą wymianę informacji ze Strażą Miejską i Dzielnicowymi Delegaturami Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego dotyczącą poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców;
- we współpracy z organizacjami pozapolicyjnymi tworzą lokalną mapę zagrożeń;

- nawiązują kontakty z adresatami, do których skierowany jest program;
- organizują konkursy dotyczące zadań realizowanych w związku z programem;
- nawiązują kontakty z lokalnymi mediami za wiedzą i we współpracy z Rzecznikiem Prasowym KSP;
- pozyskują partnerów do współpracy przy realizacji programu;
- opracowują materiały profilaktyczno-informacyjne dla środowiska lokalnego (np. ulotki, foldery, komunikaty);

3. Policjanci służb patrolowo-interwencyjnych, ruchu drogowego, dzielnicowi

- realizują zadania zawarte w programie „Bez tolerancji”, między innymi:
- podejmują natychmiastowe działania na przejawy aktów wandalizmu, dewastacji urządzeń użytku publicznego zanieczyszczania bądź zaśmiecania miejsc ogólnodostępnych, wybryków godzących bezpośrednio w spokój publiczny oraz reagują na wszelkie przejawy czynów noszących znamiona wykroczeń, przestępstw oraz zachowań niezgodnych z obowiązującymi normami społecznymi;
- dokonują kontroli miejsc szczególnie zagrożonych, ujawniają sprawców wykroczeń i przestępstw, reagują na przypadki spożywania alkoholu w miejscach publicznych;
- uczestniczą w spotkaniach z osobami, do których skierowany jest program;
- zbierają informacje o stanie bezpieczeństwa na podległym im terenie;
- prowadzą rozpoznanie na podległym terenie pod kątem zagrożenia i eliminacji patologii społecznych takich jak: narkomania, alkoholizm, przemoc itp.;
- przekazują uzyskane informacje do koordynatora programu – specjalisty ds. prewencji kryminalnej;

4. Specjaliści ds. nieletnich i patologii, patrole szkolne

- ujawniają nieletnich zdemoralizowanych oraz sprawców czynów karalnych;
- uczestniczą w spotkaniach z młodzieżą i kadrą pedagogiczną (edukacja);
- współpracują z pedagogami szkolnymi między innymi poprzez uczestniczenie w Zespołach ds. Bezpieczeństwa Szkół;
- ujawniają miejsca gromadzenia się młodzieży;
- przekazują uzyskane informacje koordynatorowi-specjaliście ds. prewencji kryminalnej;

5. Rzecznik Prasowy Komendy Stołecznej Policji

- jest odpowiedzialny za upowszechnienie ulotek informujących o programie prewencyjnym „*Reaguj. Powiadom. Nie toleruj*” przygotowanych przez specjalistów ds. prewencji kryminalnej;
- nawiązuje współpracę z lokalnymi mediami (telewizja, radio, prasa);
- zapewnia obsługę medialną działań związanych z realizacją programu;

9. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Należy być świadomym, że tworzenie płaszczyzny społecznego współdziałania z Policją w celu wzrostu poczucia bezpieczeństwa i zaufania jest uwarunkowane

wieloma czynnikami i wymaga czasu. Działania prowadzone w ramach programu powinny mieć, więc długofalowy zasięg. Pozwoli to na stworzenie właściwego klimatu dla zainteresowania odpowiednich podmiotów wykonawczych, organizacji społecznych i poza policyjnych mającego wpływ na właściwą i owocną współpracę w sferze bezpieczeństwa. Realizacja programu przewidziana jest na lata 2005 – 2007 z możliwością dalszej kontynuacji, aby podjęte działania dały wymierne efekty.

Proponowany termin rozpoczęcia programu: 01.12.2005 r.

10. EWALUACJA PROGRAMU

Mierzenie efektów programu odbywać się będzie za pomocą badań wśród wytypowanych grup społecznych, zawodowych nt. stanu bezpieczeństwa.

11. ZAKŁADANE REZULTATY

Realizacja programu „*Reaguj. Powiadom. Nie toleruj*” pozwoli na osiągnięcie następujących korzyści:

- wykształcenie w społeczeństwie poszanowania prawa poprzez reakcję na zaobserwowane czyny będące wykroczeniami, przestępstwami i przejawami demoralizacji oraz niedostosowania społecznego;
- ograniczenie zjawisk patologii społecznych w tym narkomanii i alkoholizmu;
- zwiększenie wzajemnego zaufania pomiędzy Policją a społeczeństwem;